

Miquel Porter i Moix, en el record

Sempre en duia una o una altra entre mans...

Vicenç Matas

Sempre que l'anava a veure —Llibres Porter, Porta de l'Àngel— em contava cosa de les mil guerres en què estava ficat: els darrers guions que escrivia per a l'Eugeni Anglada —genial cineasta, on t'has ficat, amic?—, sobre republicans exiliats o represaliats..., els seus projectes sobre cinema per a infants —recordau l'auca que féu sobre la història del cinema, amb els tendres dibuixos de la Pilarín Bayés?

—T'he de deixar perquè m'espera un grup de gent que vol invertir en cinema català...

Aleshores jo em quedava a la llibreria remenant papers, sovint amb el seu pare, a la part del darrere, on hi havia els llibres vells, i on rebia savis consells sobre edicions úniques, i l'encoratjament sobre l'aprenentatge de l'anglès, per poder rodar pel món...

Eren els anys seixanta i, enmig de la penúria que vivíem els qui maldàvem per aprendre i viure un poc el món del cinema, els Porter, a can Porter, eren per a nosaltres, els de les Illes, un port venturós i de bonança.

Mira —em contava més envant, convidat a Palma per parlar de cinema pri-

mitiu, (o era quan ens va presentar el primer volum sobre cinema soviètic...?) això del cinema, el dia de demà, [que és avui] el farem amb una eina com si fos aquest bolígraf que duim a la mà...

I mentrestant, ens recordava el seu primer dia parlant de cinema a la Universitat de Barcelona, envaït d'emoció i amb tremolor de cames...

Avui són legió els alumnes que passaren per les seves aules. I el cinema i el fet audiovisual són una realitat al nostre país. Vull dir, sobretot, la pedagogia i el reconeixement cultural del mitjà a la nostra societat, que fa trenta anys era gairebé inexistent.

Ell, el Miquel, amb el seu posat austre i eficaç, amb els seus articles, els seus llibres, les seves innombrables xerrades erudites i apassionades, ha estat un dels més valuosos testimonis de tot allò positiu que ha tingut i té el món del cinema i de la imatge a la nostra contrada.

Jo no em vaig poder comptar com un dels seus deixebles acadèmics, però, anant per lliure, en vaig aprendre, d'ell, més de tres de les quatre lliçons importants sobre les variables fonamentals que vertebraven la factura fílmica.

Érem, posem per cas, a Valldemossa, on la tropa que rodava *L'hivern a Ma-*

llorca, amb en Jaume Camino, feia una horabaixa de recés per rebre els amics i la premsa: el Christopher Sandford, la Lúcia Bosé, el Jaume..., tot l'equip havia baixat a una localització al Port i, perquè hi passés el camió generador, van haver d'esmotxar una balma de roca que hi sortia massa i no els deixava passar-hi...

I de cop, no sé com ens vam trobar el Miquel, en Luis Cuadrado, director de fotografia de la pel·lícula i jo mateix, discutint —vull dir, els xerraven i jo aprenia—, sobre el paper de la llum, la llum mallorquina que encisava el Luis; i la textura gràfica que es mereix cada film, el to adequat del color per a cada escena, l'exigència de l'operador de no renunciar a aconseguir de manera òptima allò que el director n'espera, d'ell. Durant una bona estona, el Miquel i el Luis, ara l'un ara l'altre, van anar descabdellant de manera superba —teòric i historiador l'un; artista i tècnic l'altre—, tots aquests conceptes que estimam i valoram els qui hem guaitat, ni que sigui tímidament, en el quefer diari de la imatge.

Ja n'érem orfes, del mestratge d'en Cuadrado, però ara ens hem quedat un poc més sols sense el reposat consell i el referent imprescindible de Miquel Porter Moix, català nostre i home de cinema. ■

Miquel Porter amb Fernando Rey.